

Emiel de Wild

Wie ik ben

Leopold / Amsterdam

MAANDAG

‘HÈ HÈ, EINDELIJK!’ ROEP IK.

Willem en Rico lopen het schoolplein op. Dat gaat met een tempo alsof ze niet verbaasd zijn dat ik er al ben. Alsof ik niet al een halfuur sta te blauwbekken.

Meestal wachten ze op mij, hier voor de fietsenstalling. Zij zijn altijd eerder. Dat is omdat ik als enige moet fietsen. Rico komt op de brommer. En sinds een paar weken gaat Willem achterop. Dat klinkt relaxter dan het is. Omdat Rico nog geen zestien is kan hij zijn brommer niet in de stalling zetten. Hij parkeert hem daarom een eind verderop. Het stuk naar school moeten ze lopen.

‘Ja, joh,’ roep ik. ‘Doe lekker rustig aan!’

Vandaag ben ik vroeg. Met zweethanden heb ik rondgefietst. Waar zou ik aan sterren kunnen komen? Het was logisch dat ik op zoek zou gaan. In mijn buurt zouden ze eerder te vinden zijn dan in die van Willem. Toen Rico op een ochtend zijn werpster door de schoolgang smeed, wisten Willem en ik dat we ook zo’n ding moesten hebben.

‘Hoezo ben je d’r al?’ vraagt Willem.

‘Goed nieuws,’ zeg ik.

‘Want? We zijn vrij vandaag?’ zegt Rico.

‘Bijna goed.’ Ik steek mijn handen in mijn zakken en klem mijn vuisten om de sterren.

Ik kijk op naar Willem. Ik hou mijn vuisten onder zijn kin.

‘Ga je hem op z’n bek slaan?’ zegt Rico.

Willem weet dat ik dat niet ga doen, hij lacht. Ik vouw mijn handen open.

‘Vet,’ zegt Willem. Hij pakt een ster, houdt hem vast bij een van de punten en draait hem langzaam rond tussen zijn vingers.

Dan probeert hij een paar gooibewegingen zonder de ster los te laten.

‘Kijk maar uit dat ze je niet zien,’ zeg ik.

‘Boeien,’ zegt hij, ‘als ze beginnen te zeiken gooi ik ze gewoon een gat in hun kop.’

We lopen over het schoolplein. Nog tien minuten voor de les begint. Maandagochtend, dubbeluur gym. Wie verzint dat? Gelukkig gaan we basketballen. Van Schaijk heeft het beloofd.

Willem oefent zijn gooibewegingen. Hij heeft geluk, er is geen leraar te bekennen.

Rico stoot me aan. Hij knikt naar de schooldeuren. Daar staat Onno te wachten. Zou hij zich hebben gedoucht vanochtend? Misschien hebben we geluk en mocht het van zijn moeder omdat het een nieuwe week is. Als we vlak bij de ingang zijn haalt Rico zijn deo uit zijn tas, springt op Onno af en spuit hem onder. Onno duikt in elkaar en houdt zijn handen voor zijn mond. Sukkel, hij had beter weg kunnen rennen. Pas als de deo leeg is, houdt Rico ermee op. De spuitbus laat hij balanceren op Onno’s nek.

Als we binnen zijn horen we Onno nog roepen: ‘Vuile rooie... vieze lange.’

Nee... daar zullen Rico en Willem wakker van liggen. We lachen.

Ook als Onno scheldt is hij een sukkel. Voor mij weet hij geen-eens iets te bedenken. Rico’s rode haar zie je meteen. En Willem is zelfs langer dan de meesten in 6 vwo. Maar aan mij zie je niks. Ik lijk normaal.

2B: 1^E EN 2^E UUR IN LOKAAL 35 staat er op het grote bord in de hal.

‘Wat de fok?’ zegt Rico. ‘Gym in het Engels-lokaal? Gaan we ramen kapotschieten of zo?’

‘Van Schaijk zal wel ziek zijn,’ zeg ik.

‘Man, ik had nog in mijn nest kunnen liggen!’ Willem gooit zijn tas op de grond. ‘Waarom hebben we geen vrij!’

Rico steekt zijn middelvinger op naar het bord. Dan zegt hij: ‘Ik ga een Mars halen.’

Willem en ik lopen mee naar de automaat. Rico gooit muntjes in de gleuf. Snel kras ik met een punt van de ster mijn naam in de verf van de machine:

JEHOEN

‘Wat gaan we vandaag filmen?’ vraagt Rico.

‘Misschien iets met de sterren?’ zegt Willem. ‘Zetten we onze acteur tegen een muur en gooien we net mis.’

Rico grinnikt. ‘Of net raak.’

De automaat begint te ratelen en te trillen. Met een klap valt de Mars in de bak.

In de gang wachten we op onze vaste plek tussen de kluisjes en de klapdeuren. De bel is nog niet gegaan. Rico kauwt op zijn Mars. Draden karamel hangen tussen tanden. Willem kijkt er ook naar.

‘Pauper,’ zegt Rico, ‘rot op. Je krijgt niks.’

Ik kijk wat om me heen. Zogenaamd zonder reden. Zogenaamd naar niks.

Ze zal zo langslopen. Zoals elke schooldag. Met Eline en Marjolijn.

De klapdeuren gaan open. Daar zijn ze. Drie meisjes. Drie keer blond. Drie keer truitje, strakke spijkerbroek, gympen. Maar er is er maar één die telt, de mooiste, en die loopt in het midden: Anne.

Vandaag heeft ze een lichtblauwe sjaal om.

Ze ziet me. Ze glimlacht. Ik sta in de fik.

‘Hé,’ zegt ze.

‘Hé,’ zeg ik.

En dan is ze alweer voorbij.

Rico duwt me. ‘Zo, dat ging weer lekker diep.’

‘Je bent gewoon jaloers,’ zeg ik.

‘Op die goeie gesprekken van jullie? Dacht het niet.’

Ik haal een schouder op.

‘Volgens mij wil je d’r gewoon neuken.’

‘Doe normaal,’ zeg ik.

‘Volgens mij ook,’ zegt Willem. ‘Neuken! Neuken!’ roept hij door de gang.

Hoofden draaien onze kant op.

Rico stoot me aan. ‘Pik je dat van die lange?’

‘Neuken, neuken!’ blijft Willem roepen.

‘Tuurlijk niet,’ zeg ik.

‘Doe dan wat,’ zegt Rico.

Ik kijk op naar Willem en geef hem een duw.

‘Oké, oké,’ zegt hij lachend. ‘Ik wist niet dat je kwaad werd.’

‘Nou, Rambo,’ zegt Rico tegen mij. ‘Kijk je uit dat je hem niet doormidden breekt?’

Ik schud mijn hoofd en zucht diep.

Voor de deur van lokaal 35 wacht Frans en op ons. Hebben we Engels in plaats van gym? Hebben we mentoruur? Ik kijk Frans en vragend aan. Hij zegt niks.

Frans en ziet eruit als een opa. Dat komt door zijn bejaardenkieren. Vandaag heeft hij zijn maandagtrui aan: een mosgroen ding met zwarte ruitjes. Die breit zijn vrouw vast voor hem. Of zijn moeder. Frans en wordt er zelf ook niet vrolijk van. D’r kan geen lachje vanaf.

‘Hoezo zitten we hier?’ vraagt Willem.

‘Ik ga het dadelijk uitleggen,’ zegt Fransen. Hij wijst het lokaal in. ‘Ga maar zitten op je plek.’

We gaan naar binnen. Er is iets raars aan de hand. Iedereen is opgehouden met praten.

Een deowalm komt me tegemoet als ik langs Onno loop. Ik zeg er niks van.

Fransen doet de deur dicht. Hij gaat voor het bord staan en wacht tot we zitten.

Hij schraapt zijn keel en zegt dan langzaam: ‘Ik moet jullie iets heel ergs vertellen. Zoals jullie zien is Jelmer er niet.’

En opeens zie ik de lege tafel. Naast die van Onno. Vooraan, tegen het bureau van Fransen.

Het is of er koud water mijn buik in stroomt. Alsof ik elk moment in mijn broek kan pissen.

‘Het spijt me dat ik jullie moet vertellen dat Jelmer is overleden. Gisteravond heeft hij een eind aan zijn leven gemaakt.’

Het water in mijn buik bevriest. Een steenkoude klomp. Ik kan nooit meer lopen.

In het lokaal is het stil. Doodstil. Ik hoor alles. Buiten fluit een vogel. Iemand slikt. De zool van een schoen glijdt over een tapijttegel.

Ik knal bijna uit elkaar. Nog nooit ben ik zo rustig geweest en tegelijkertijd knal ik bijna uit elkaar.

Ik kijk naar Jelmers stoel. Daar zat hij. Een jaar en een paar maanden lang was hij mijn klasgenoot. Vanuit hier zag ik hem op de rug. Hij heeft lichtblond haar. Hád lichtblond haar. En truien en vesten met altijd een capuchon. Echt altijd die fokking capuchon.

Fransen zegt: ‘Jullie zijn helemaal verbijsterd. Dat ben ik ook.’

En ineens begint Eline hard te huilen. Ze zit echt te schreeuwen. Mond open, snot. Ze kijkt rond. Zo van: doe iets. Marjolijn, die naast haar zit, pakt Elines arm vast. Iedereen kijkt naar Eline, dat zie ik nu.

Ik denk: ik moet ook huilen. Anders denken ze dat ik geen gevoel heb.

Alleen Eline huilt, niemand anders. Fransen ook niet. Die staat maar voor het bord alsof het normaal is dat er iemand in zijn les zit te jankschreeuwen.

Eline slaat haar handen voor haar gezicht. Het geluid wordt meteen zachter. Het lijkt even of het beter gaat, maar als ze haar handen laat zakken huilt ze nog net zo erg.

Fransen loopt naar Eline toe, knielt naast haar en legt zijn hand op haar rug.

‘Hé,’ zegt hij. ‘Dit brengt bij jou ook weer een hoop nare herinneringen naar boven.’

Het duurt even voordat ik het snap. Hij bedoelt Elines vader. Die is een halfjaar terug overleden. Daar heeft Eline vaak over gepraat met Fransen, geloof ik.

Fransen zegt: ‘Mevrouw Ratering zit klaar in haar kantoor. Daar is ook een glaasje water. Wat dacht je ervan om daar even naartoe te gaan? En dat Marjolijn met je meegaat?’ Fransen kijkt naar Marjolijn. ‘Is dat oké voor jou?’

Marjolijn knikt. Fransen staat op en maakt de weg vrij. Marjolijn helpt Eline overeind en samen gaan ze de klas uit. De deur slaat dicht.

Fransen loopt terug naar zijn bureau. Een paar anderen huilen nu ook. Maar niet zo erg als Eline. Ik kijk naast me, naar Willem. Hij kijkt naar mij met grote ogen. Zo van: wat moeten we doen? Ik kijk achter me, naar Rico. Hij staart dwars door me heen naar het bord. Af en toe knijpt hij snel achter elkaar zijn ogen hard dicht, een tic die hij krijgt als hij zenuwachtig is.

Iemand heeft op mijn tafel geschreven: **FRANSEN GEEFT ENGELS AAN NEDERLANDERS**. Ik volg de letters met mijn vinger.

Fransen begint te praten. Over dat het een schok is. Hij vraagt wat we denken.

Ik wil weg. Naar mijn kamer. De gordijnen dicht en in het donker zitten.

Ze beginnen te praten.

Waar is Jelmer nu? Wat gaat er gebeuren? Hoe heeft u het gehoord?

Het gaat maar door. Iemand vraagt hoe Jelmer het heeft gedaan. Fransen zegt dat Jelmer zich heeft opgehangen in de garage. De bel gaat. En dan nog blijven ze praten. O god, dubbeluur. Waarom Jelmer het heeft gedaan, vraagt iemand. Ik krijg een vuurrode kop. Fransen zegt dat hij het niet weet. Opeens wordt er gelachen. Ze hebben het over de excursie naar het museum en dat Jelmer toen de eerste prijs won met zijn opstel daarover. Ik wist niet dat je mag lachen als er iemand dood is. Dan wordt er weer gehuild. Ik doe met alles een beetje mee. Voor de show. Een beetje glimlachen, een beetje zielig kijken. Maar ik zeg niks. Geen woord. Fransen noemt mijn naam en vraagt wat ik denk. Ik kijk naar mijn tafel. Naar de letters. Het duurt en het duurt. Een scherpe steek in mijn duim. Ik heb een stuk nagel losgetrokken. Het bloedt. Fransen ziet het niet. Hij begint weer te praten. Met iemand anders.

Niks zeggen werkt. Altijd. Echt altijd.

Aan het einde van het tweede uur komt Eline terug de klas in. Ze gaat niet op haar plek zitten, ze wil naar huis. Dat heeft ze overlegd met mevrouw Ratering. Fransen zegt dat het goed is, zolang Elines moeder maar thuis is. Er willen meer mensen naar huis. Ook dat mag als er daar iemand is om je op te vangen. Maar je kunt ook op school blijven. Om met elkaar te praten. Of met Fransen. Of met mevrouw Ratering. We mogen Fransen zelfs thuis bellen na schooltijd. De conciërge heeft een brief gebracht voor onze ouders. Die moeten we meenemen en thuis afgeven. Fransen zegt nog dat voor ons de normale les-

sen vervallen deze week. Wel komen we elke dag bij elkaar, al is het maar voor even. Alle leerlingen zijn inmiddels op de hoogte gebracht van Jelmers dood. Zij hebben de rest van de week wel gewoon les. Fransen zet de deur open.

Meteen sta ik op. Mijn schouders zijn van steen. Ik heb pijn in mijn kop. Maar iedereen staat maar wat te hangen en sommigen omhelzen elkaar ook nog. Door dat slome gedoe is er een opstopping bij de deur. En ik wil alleen maar weg. Ik duw mensen aan de kant en iemand roept: 'Hé.' Maar dan moeten ze de deur maar niet blokkeren.

In de gang komt Fransen achter me aan.

'Jeroen, gaat het?'

Wat denk je zelf? Maar dat zeg ik niet. Ik zeg: 'Gaat wel.' Want dan laten ze je met rust. Dat werkt ook altijd.

Beneden pak ik mijn jas uit mijn kluisje en loop naar buiten. Rico en Willem zijn nog in de school. Ik wacht heel even op ze. Maar ze komen niet.

In de stalling pak ik mijn fiets en trek de snelbinders over mijn tas.

Ik fiets over het schoolplein.

Dat is verboden.

Maar vandaag zal niemand er iets van zeggen.